



בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 39738-05-13

המערער

נירה צבי

-

המשיב

המוסד לביטוח לאומי

בפני: השופטת רונית רוזנפלד, השופט אילן איטח, השופטת נטע רות
נציג ציבור (עובדים) מר אלעזר וייץ, נציג ציבור (מעסיקים) מר מיכה ינון

המערער בעצמו עו"ד אמיר חטיב
בשם המשיב - עו"ד אלי בלום

פסק דין

השופטת נטע רות

1. לפנינו ערעור על פסק דינו של בית הדין האזורי לעבודה בחיפה (ב"ל 379-05-12); השופט אלכס קוגן ונציגי הציבור מר רוברט בן אור ומר שחר בן נון) בו נדחתה תביעתה של המערערת להכיר בפגימה בגבה כפגיעה בעבודה כמשמעותה בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב] התשנ"ה – 1995 (להלן – החוק).
2. המערערת ילידת 1957, עבדה כסייעת (כוח עזר) במחלקה כירורגית בבית החולים רמב"ם בחיפה, החל משנת 1997 ועד לחודש ינואר 2008 (להלן – המחלקה).
3. המערערת הגישה תביעה להכרה בפגיעה בגבה כתאונת עבודה בשל אירוע תאונתי שקרה לטענתה בעבודתה ביום 17.1.08 בעת הרמת חולה. בד בבד טענה המערערת כי תנאי עבודתה חייבו ביצוע תנועות רציפות של הרמה, הזזה וכיפוף הגב "הרבה מאוד פעמים ביום" ומשכך, יש להכיר בפגיעה בגבה כתאונת עבודה גם על פי תורת המיקרוטראומה.



בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 13-05-39738

4. במסגרת פסק הדין, שניתן ביום 7.10.11, דחה בית הדין האזורי את התביעה בשתי העילות.

5. המוערעת השיגה על פסק הדין הנ"ל בפני בית דין זה, כאשר במסגרת הליך הערעור וביום 23.4.12 הגיעו הצדדים להסכמה, לה ניתן תוקף של פסק דין (עב"ל 11-09-22062) לפיה, הערעור בעניין האירוע התאונתי ידחה ואילו ביחס לעילת המיקרוטראומה נקבע כך:

"התיק יוחזר לבית הדין האזורי על מנת לברר ולהשלים את התשתית העובדתית לגבי עיסוק אחד של המוערעת והוא סוגיית ההרמה וההזזה של החולים במחלקה הספציפית בה עבדה המוערעת. ההשלמה העובדתית תעשה באמצעות הזמנה לעדות של אחות מתוך המחלקה בה עבדה המוערעת (לא העדים שהופיעו בפני בית הדין) ולאחר מכן ייקבע בית הדין את התדירויות וההיקף של פעולות ההרמה וההזזה של החולים במחלקה וכן ישקול האם יש בעובדות שייקבעו כדי להקים תשתית מספקת לעילת המיקרו טראומה."
(להלן – פסק הדין המחזיר; ההדגשות הוספו נ.ר.)

6. בעקבות פסק הדין המחזיר ועל פי בקשת המוערעת, העידה בפני בית הדין האזורי ביום 3.9.12 עדה נוספת מטעמה, הגב' עיסא ולנטינה אשר שימשה אף היא ככוח עזר במחלקה (להלן – ולנטינה). עדותה של ולנטינה נוספה לעדות המוערעת ולעדותה של אחות במחלקה הגב' דלאל חוג'יראת שנשמעו עוד בשלב הראשון של ההליכים שהתקיימו בבית הדין האזורי.

7. בעקבות עדותה של ולנטינה ובמסגרת החלטה מיום 3.9.12 הורה בית הדין האזורי למשיב לשקול שוב את עמדתו "לגבי תשתית עובדתית למיקרוטראומה בגין העיסוק של ההרמה וההזזה של החולים במחלקה הספציפית הזו."

8. ביום 11.10.12 הודיע המשיב כי לאחר ששקל את עמדתו ובחן את הפסיקה הרלוונטית הוא עדיין עומד על דחיית התביעה.



בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 39738-05-13

פסק דינו של בית הדין האזורי

9. לאחר הדברים הללו, ניתן פסק הדין מושא הערעור שלפנינו במסגרתו דחה בית הדין האזורי את תביעתה של המערערת בעילת המיקרוטאומה, בהסתמכו על פסיקתו של בית דין זה בעב"ל (ארצי) 11-04-21703 **צביה אשול – המוסד לביטוח לאומי** (10.5.12; להלן – **עניין אשול**), שם נדחתה עתירתה של עובדת ששימשה ככוח עזר בבית אבות להכרה בפגימה בכתפה על פי תורת המיקרוטאומה. בית הדין האזורי קבע בהקשר זה כי **"קשה לראות שוני מהותי בין התשתית העובדתית שנקבעה באותו תיק שנדון בבית הדין הארצי לבין נסיבותיו העובדתיות של המקרה שלפנינו"**. וכן הוסיף כי אין הוא מוצא שוני מהותי בין עובדת המשמשת ככוח עזר בבית אבות לבין עובדת המשמשת ככוח עזר במחלקה כירורגית בבית חולים, כאשר בשני המקרים מבוצעות עבודות כוח העזר באופן המשלב מגוון של פעולות הדורשות אימוץ של הגב לרבות, הורדת חולים לכסא גלגלים והעברתם מן הכסא למיטה, קילוח, האכלה, החלפת מצעים ועוד. כמו כן קבע בית הדין האזורי כי בדומה לעובדת **בעניין אשול** כך גם במקרה זה, המערערת **"לא ביצעה תנועות חוזרות ונשנות על פני ציר הזמן אלא עבודתה הייתה מגוונת"**.

עולה אפוא מן הדברים, כי בית הדין האזורי סבר כי די בעובדה שעבודתה של המערערת הייתה מגוונת וכללה ביצוע פעולות שונות במהלך יום עבודתה כדי לשלול קיומה של תשתית עובדתית על פי תורת המיקרוטאומה. זאת, תוך שהוא נותן משקל למאפיינים הכלליים של הפעולות שביצעה המערערת, הנגזרים מעצם הגדרת התפקיד המדובר, כמאפיינים משותפים לעובדי סיעוד במסגרות הטיפול השונות ותוך שהוא מסתמך לדבריו על אשר נקבע בעניין **אשול**.

טענות הצדדים בערעור



בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 13-05-39738

10. המערערת השיגה על פסק דינו של בית הדין האזורי כאשר בבסיס הערעור עמדה למעשה הטענה כי לא מולאו ההוראות שנקבעו בפסק הדין המחזיר לפיו, נדרש בית הדין האזורי להתייחס לנסיבות הספציפיות של העסקתה ולבחון את היקף פעולות ההזזה וההרמה שאותן היא ביצעה, לצורך הכרעה בשאלת קיומה של תשתית עובדתית על פי תורת המיקרוטראומה. זאת שעה שלשיתתה של המערערת, מן הראיות שהוצגו, לרבות עדות ולנטינה, עולה כי היא ביצעה תנועות דומות רבות של הרמה והזזה הפועלות על מקום מוגדר בגוף, באופן שהיה צריך להוביל למסקנה כי הונחה תשתית עובדתית על פי תורת המיקרוטראומה.

11. המשיב טען מנגד, כי בית הדין האזורי קיבל אומנם את גרסת המערערת בדבר קיומן של פעולות רבות של הרמה והזזה אלא שבכך אין די לצורך הקמתה של תשתית עובדתית על פי תורת המיקרוטראומה, משעולה כי עבודת המערערת הורכבה ממגוון של פעולות, מעבר לפעולות ההרמה וההזזה; כן נטען כי קביעתו של בית הדין האזורי עולה בקנה אחד עם פסיקה עקבית הנוגעת לעבודתם של עובדי סיעוד - אחיות ועובדי כוח עזר כאחד שתביעותיהם להכרה בפגימה אורתופדית בגב או בכתף נדחו נוכח הקביעות ביחס למגוון הפעולות אותן הם נדרשו לבצע במסגרת עבודתם.

הכרעה

12. יאמר תחילה כי לאחר בחינה של טענות הצדדים ושל כלל החומר המצוי בתיק נימצא כי יש מקום לקבל את הערעור וזאת מן הטעמים שיפורטו להלן:

13. על מהותה של תורת המיקרוטראומה, והתנאים לקיומה של תשתית עובדתית לביסוסה של עילת תביעה על פי תורה זו עמד בית דין זה לא אחת וכך אמר, בין היתר, באחד המקרים שבאו לפניו:

"על מנת לבסס את עילת המיקרוטראומה יש להוכיח שלושה יסודות: הראשון, תשתית עובדתית של ביצוע תנועות חוזרות ונשנות; השני, קיומו של קשר סיבתי בין התנועות לבין הליקוי הגופני מושא התביעה; השלישי, קביעה שלפיה כל אחת מאותן תנועות גרמה לפגיעה זעירה המצטברת יחדיו לכדי ליקוי גופני. רק



בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 39738-05-13

משהוכחה התשתית העובדתית יועבר עניינו של המבוטח למומחה-יועץ-רפואי לבחינת הקשר הסיבתי (היסוד השני) ומנגנון הפגיעה (יסוד השלישי) " (ראו - עב"ל (ארצי) 57714-11-12 המוסד לביטוח לאומי – אסתר נוח (22.12.2014), כפי שצוטטו בעב"ל (ארצי) 47434-09-13 קיבאן חקנזרי - המוסד לביטוח לאומי (9.3.15) להלן – עניין חקנזרי).

כן נפסק, כי במסגרת הוכחת היסוד הראשון (ביצוע תנועות חוזרות ונשנות) יש להראות גם כי מדובר בתנועות החוזרות על עצמן משך זמן ממושך ובתדירות גבוהה, כאשר תנועות חוזרות אלה אינן חייבות להיות זהות אלא זהות במהותן קרי, "דומות אחת לרעותה ובלבד שיפעלו על מקום מוגדר בגוף" (ראו - עב"ל (ארצי) 313/97 המוסד לביטוח לאומי - אשר יניב, פד"ע כרך לה, 535 תש"ס 2000; להלן – עניין יניב).

אשר לדרישת התדירות של התנועות נפסק כי היא "אינה חייבת להיות קבועה וסדירה, קרי ברציפות וללא הפסקות ביניהן [בין הפעולות], וניתן לבודד פעולות אלו אצל המבוטח ממכלול הפעולות שהוא מבצע במהלך יום עבודתו" (ראו - עניין חקנזרי; עב"ל (ארצי) 465/07 עופר יהודאי - המוסד לביטוח לאומי (20.12.2007)).

אשר למשך הזמן בו צריכות להמשך התנועות החוזרות באופן רציף נפסק כי יש להצביע על "תכיפות הנמשכת על פני פרק זמן מספיק לגרימת הנזק המצטבר הפוגע בכושר עבודת הנפגע" (עניין חקנזרי; עניין יניב).

בנוסף נפסק כי יכול ותתקיים תשתית עובדתית מספיקה על פי תורת המיקרוטרואמה גם שעה שעבודתו של המובטח הינה מגוונת וכוללת פעולות שונות במהלך שגרת העבודה. זאת, כל עוד ניתן לבודד בתוכה רצף או רצפים של תנועות דומות במהותן הפועלות על מקום מוגדר בגוף וכל עוד מדובר ברצף או רצפים המשתרעים על פני פרקי זמן משמעותיים (ראו – עב"ל (ארצי) 90/06 אמנון כובש - המוסד לביטוח לאומי (17.8.2006); עניין יהודאי וכן עניין חקנזרי).



בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 13-05-39738

14. **כללם של דברים** – על מנת להוכיח קיומה של תשתית עובדתית על פי תורת המיקרוטראומה יש לבחון כל מקרה ומקרה לגופו על פי נסיבותיו, יש להצביע על קיומן של **תנועות חוזרות, זהות או דומות במהותן הפועלות על מקום מוגדר בגוף** ועל **קיומו של רצף (או רצפים) בביצוע התנועות** המשתרע על פני **פרק זמן או פרקי זמן משמעותיים** במהלך שגרת העבודה. בעובדה שהמבוטח נדרש לבצע במהלך שגרת עבודתו פעולות מגוונות אין די כדי לשלול את האפשרות לקיומה של תשתית כאמור, כל עוד התמלאו התנאים הנזכרים לעיל.

15. **אכן נכון הוא כי על יסוד עקרונות אלה נדחו בעבר, תביעות שונות שהוגשו של ידי עובדות סיעוד: אחיות או עובדות כוח עזר במוסדות שונים אשר ביקשו להכיר בפגימה אורתופדית בגב או בכתף כתאונת עבודה על פי תורת המיקרוטראומה. בין משום שעבודתן לא הצריכה ביצוע תנועות חוזרות דומות במהותן, בין משום שהתנועות החוזרות לא התבצעו ברצף ובין משום שרצף התנועות כאמור לא היה ארוך דיו.**

כך למשל, (על פי הסדר הכרונולוגי של מתן פסק הדין בערעור), במסגרת בעב"ל (ארצי) 175/03 **רחל סויסה - המוסד לביטוח לאומי** (26.10.04) נדחה ערעורה של **מטפלת בקשישים בביתם** אשר נדרשה במסגרת עבודתה, שהתפרשה על פני שישה ימים בשבוע ומשך שש שעות ביום, לטפל **בשלושה קשישים** ובכלל כך לבצע עבורם עבודות של ניקיון הבית, עריכת קניות וכן, סיוע ברחצה ולבישה; בעב"ל (ארצי) 664/08 **כרמלה חיימוביץ - המוסד לביטוח לאומי** (18.5.09) נדחה ערעורה של **אחות סיעודית במחלקה פנימית בבית חולים** אשר טיפלה **בכ-8-10 חולים** וביצעה במסגרת עבודתה פעולות שונות של הורדה והרמת חולים, רחצתם, הלבשתם, טיפול בפצעי לחץ, שינוי תנוחות וכן, חיבור חולים לזונדה; בעב"ל 208-10 (ארצי) **ברכה גלעד - המוסד לביטוח לאומי** (23.12.2010) נדחה ערעורה של **אחות בבית חולים שהועסקה מרבית השנים בחדר מיון** משלא עלה בידה להראות כי היא ביצעה תנועות חוזרות ונשנות ברצף; בעב"ל (ארצי) 604/09



בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 39738-05-13

ילנה גולצוב - המוסד לביטוח לאומי (9.1.2011) נדחה ערעורה של **אחות מוסמכת שהועסקה במקביל במחלקות שונות בבית חולים (כירורגית, פנימית ומחלקה להזרקה הילד)** אשר נדרשה לבצע מטלות שונות ומגוונות מבחינת המאמץ, התנועה והמשקל ומשלא הוכח קיומו של רצף בפעולות ההרמה שהיא ביצעה במסגרת עבודתה. עוד נקבע שם כי הטיפול בחולים הסייעדיים, שדרש את עיקר המאמץ, הוטל על כלל האחיות שעבדו במקום, כך שהמערכת שם אף לא נדרשה לטפל מידי יום בחולים אלה; בעניין **אשוול** נדחה כאמור ערעורה של **עובדת ששימשה ככוח עזר בבית אבות** אשר נדרשה לבצע עבודות סיעוד מגוונות ומשלא הוכח תנאי הרצף; בעב"ל (ארצי) **13-05-703 גלינה אודוביצ'נקו - המוסד לביטוח לאומי (5.3.2015)** נדחה ערעורה של מטפלת בקשישים סיעודיים בבית אבות אשר נדרשה במסגרת עבודתה להרים מטופלים מספר רב של פעמים במשמרת וכן, לבצע פעולות נוספות של רחצה, הלבשה, האכלה, החלפת מצעים, ניקוי המיטות ועוד, משלא הוכחו תנאי החזרה והרצף של התנועות שביצעה כנדרש.

עם זאת, וכפי שהוסבר לעיל, נראה כי אין מקום לדלות מפסיקה זו כלל גורף שיש בו להוביל בהכרח לדחייתן של כלל התביעות של עובדים ועובדות בתחום הסיעוד, במוסדות השונים למיונם, להכרה בפגיעה אורתופדית בגב או בכתף כתאונת עבודה על פי תורת המיקרוטראומה. **זאת בהתאם לכלל הנקוט לפיו, יש לבחון כל מקרה ומקרה על פי נסיבותיו, כאשר הגדרת התפקיד או המקצוע, חרף האפיונים הכלליים הדומים העשויים להיגזר ממנה באשר לתוכן העיסוק והפעולות הנכללות בו, אין די בה לכשעצמה לבסס או לשלול קיומה של תשתית עובדתית על פי תורת המיקרוטראומה.**

16. על רקע האמור, נראה כי יש מקום לאבחון בין המקרה מושא הערעור, שבו הונחה תשתית עובדתית המלמדת על ביצוע רציף של תנועות זהות או דומות במהותן על פני פרקי זמן משמעותיים, לבין מקרים אחרים עליהם נסמך המשיב שבהם אישר בית דין זה את דחיית תביעתן של אחיות או עובדות כוח עזר מאחר ולא הונחה תשתית שכזו. זאת כאמור, בשים לב לנסיבות השונות כפי שהיו באותם מקרים.



בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 13-05-39738

נסיבות הנגזרות, בין היתר, מאופי המוסדות או המחלקות הספציפיות בהן מדובר, מסוג החולים השוהים בהם, מהיקף כוח האדם הסיעודי הנדרש לבצע את עבודות הסיעוד בו זמנית, מסוג הטיפול המוענק לחולים או לשהים במוסד או במחלקה הספציפית ומדרך הענקת הטיפול הנהוגה במקום. נסיבות אשר יש בהן להשליך אף על היקף התנועות הזהות או הדומות במהותן שנדרש עובד הסיעוד לבצע במהלך שגרת עבודתו, כמו גם על מידת רציפותן ועל משכה של אותה רציפות.

17. במקרה שלפנינו עולה מן הראיות שהובאו בפני בית הדין האזורי כי המערערת נדרשה לבצע באופן רציף, על פני פרקי זמן משמעותיים ובמהלך כל יום מימי עבודתה, תנועות רבות דומות במהותן של הרמה והזזה של חולים אשר דרשו אימוץ וכיפוף של הגב. דרישות אלה נגזרו מאפיוני המחלקה הספציפית שבה עבדה המערערת, מאפיוני החולים שאושפזו בה, מסדרי העבודה שהונהגו במחלקה זו, כמו גם מסדר יומה מהתפקיד שיוחד למערערת במסגרת המחלקה:

על פי הקביעות העובדתיות של בית הדין האזורי, המערערת הועסקה **כעובדת כוח עזר יחידה במחלקה כירורגית המאכלסת אך ורק חולים לאחר ניתוח, 5 משמרות בשבוע של 6 שעות בכל משמרת. מחלקה בה מאושפזים, דרך קבע, בין 36- ל- 40 חולים, מתוכם כ- 20 חולים ותוקים למיטתם בשל ניתוח שעברו באותו יום**; חלק מן החולים מחוברים למכונות הנשמה וכ-8 חולים נזקקים לסיוע בשינוי תנוחה מידי שעה על מנת למנוע היווצרות פצעי לחץ. עוד עולה כי המערערת הופקדה לבדה (לאורך כל משמרות עבודתה) **על סיפוק הצרכים הפיזיים הבסיסיים ביותר של כלל החולים המאושפזים** ובכלל כד: הרמה והזזה של חולים לצורך סיוע ברחצה, ואכילה, ירידה מן המיטה והחלפת טיטולים ומצעים.

משמע - העסקתה של המערערת **כעובדת כוח עזר** ולא כאחות, תיחמה את טווח פעולותיה לטיפול בצרכים הפיזיים הבסיסיים של החולים ובעיקר לביצוע עבודות פיזיות שכללו הרמה, סחיבה והזזה של חולים. מעבר לכך, העסקתה של המערערת **כעובדת כוח עזר יחידה במחלקה**, משך 6 שעות בכל משמרת כמו גם



בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 39738-05-13

אופי המחלקה שבה מאושפזים דרך קבע כ- 40 חולים לאחר ניתוח שכ- 20 מתוכם רתוקים למיטתם ונוקקים עקב כך לסיוע מיוחד לשם קימה משכיבה לשיבה, ירידה ועליה למיטה ושינוי תנוחה - דרש מן המערערת ביצוע תכופ של תנועות דומות במהותן של הרמה והזזה מספר רב של פעמים בכל משמרת. זאת, תוך צמצום טווח הזמן שבין תנועת הזזה או הרמה אחת לרעותה.

יתירה מכך, מעדותה של ולנטינה, אשר בית הדין האזורי לא ראה מקום לפקפק באמינותה, ניתן ללמוד גם על סדר היום הקבוע, המחזורי והסדרתי שבו התבצעה כל אחת ואחת מפעולות הסיעוד השונות במחלקה. משמע – מעדות זו ניתן ללמוד על ביצוען של תנועות דומות במהותן באופן מחזורי בסמיכות זו לזו, כפועל יוצא של סדרי העבודה ושל סדר היום שהונהג במחלקה ובכלל כך: "ביצוע סדרתי" של תנועות הרמה משכיבה לשיבה (במיטה) של החולים הנוקקים לכך (כ- 15 במספר) לצורך אכילה (פעמיים במשמרת, במהלך ארוחת הבוקר והצהריים) וכן, "ביצוע סדרתי" - מחזורי של פעולות רחצה של כלל החולים במחלקה שכללו אף הן תנועות חוזרות של הרמה והזזה של אלה הרתוקים למיטה (כ- 20 במספר). זאת, לצורך העברתם מן המיטה לכסא הרחצה, מכסא הרחצה לכורסה ולאחר מכן, מן הכורסה למיטה ובלשונה של העדה לאמור:

"סדר הפעולות בעבודה שלנו הוא אותו סדר פעולות שאופייני לכל המשמרות. ...כשאני מגיעה בבוקר ...שאני מתחילה ב- 07:00, מחלקת אוכל לחולים, חולה שלא יכול לאכול אני מושיבה אותו, במחלקה יש כ- 40 חולים בערך, אחרי שאני עוזרת לאכול, אחר כך אנחנו נכנסות לרחצות המדובר בחלקה כירורגית, אחרי ניתוחים ..." (ראו - עמ' 17 לפרוטוקול מיום 3.9.12 שורות 24-22, עמ' 18 שורות 2-1, ההדגשות הוספו נ.ר.; עוד בעניין יום עבודתה של המערערת ר' בעמ' 18 לפרוטוקול שורות 32-3).

18. לשון אחרת, בנסיבות הספציפיות של המקרה שלפנינו, בשים לב לאופי המחלקה (מחלקה כירורגית המיועדת לכ- 40 חולים לאחר ניתוח), אפיוני החולים המאושפזים (הנוקקים ברובם לסיוע רב בפעולות פיזיות בסיסיות של שינוי



בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 13-05-39738

תנוחה במיטה או ירידה מן המיטה), תפקידה של המערערת כעובדת כוח עזר יחידה במחלקה במהלך המשמרות בהן הועסקה (המופקדת בתוקף כך על מתן הסיוע כאמור לכלל החולים הנזקקים לכך) וכן, בשים לב למתכונת העבודה במחלקה (הכוללת סדר יום קבוע וביצוע סדרתי - מחזורי של פעולות רחצה ולאחר מכן האכלה פעמיים ביום) (פעולות הדורשות ביצוע תכוף, רציף וממושך של הרמה והזזה מספר פעמים ביום) – ניתן לקבוע כי התקיימו במקרה של המערערת הדרישות הנחוצות לצורך הקמת תשתית עובדתית על פי תורת המיקרוטראומה.

השופט אילן איטח

19. עיינתי בחוות דעתה המקיפה של חברתי השופטת נטע רות ואני מסכים לקביעתה העקרונית לפיה כל מקרה צריך להבחן בנסיבותיו (פסקה האחרונה של סעיף 15 לעמדתה). אך משם מתפצלות דרכנו. לטעמי לא עלה בידי המערערת להניח תשתית עובדתית המתאימה לעילת המיקרוטראומה ובעיקרו של דבר לא הוכחה תדירות של תנועות הרמה והזזה של חולים אשר יש בה כדי לבסס רצף של תנועות זהות או דומות במהותן. יש להיזהר מפני הרחבה של עילת המיקרוטראומה. אין זו עילה שנועדה לתת מענה לכלל הפגיעות מהעבודה, ובכללן פגיעות שהן תוצאה של עבודה פיסית קשה. לעניין זה אין לי אלא לחזור על הערתו של חברי השופט (בדימוס) רבינוביץ בעניין **אסתר נוח** לפיה "ככל שיש מקום להכיר כפגיעה בעבודה בפגיעות שנגרמות כתוצאה מן העבודה, ואינן עונות על התנאים כנדרש במסגרת תורת המיקרוטראומה, זה עניין למחוקק להסדירו" (עב"ל (ארצי) 12-11-57714 המוסד לביטוח לאומי – אסתר נוח, (22.12.14)).

לפיכך, לו תשמע דעתי נדחה את הערעור, ללא צו להוצאות.

השופטת רונית רוזנפלד



בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 13-05-39738

20. אף אני שותפה לדעה כי מקום שמתבקשת קביעה בדבר קיומה של תשתית עובדתית להכרה בפגיעה במסגרת תורת המיקרוטראומה, יש לבדוק כל מקרה לפי נסיבותיו, וכי אין לקבל קביעה או מסקנה כוללת וגורפת, לפיה בתחום עיסוק מסוים זה או אחר, מתקיימת או שאין מתקיימת התשתית העובדתית הנדרשת. בהתאמה לגישה זו, עליה אין מחלוקת, בחנה חברתי השופטת רות בקפידה את התשתית העובדתית כפי שהתבררה בהליך לפני בית הדין האזורי, לאחר שעניינה של המערערת הוחזר אליו לפי פסק דינו של בית דין זה בדיוק למטרה זו. מן התשתית העובדתית כפי שהובהרה עולה, מחד, אופייה המיוחד של המחלקה בה הועסקה המערערת, שהיא מחלקה בה מאושפזים חולים לאחר ניתוח, כ- 40 במספר, ומאידך, בולט תפקידה של המערערת ששמשה כוח עזר במחלקה. מקובלת עלי קביעתה של חברתי, כי בנסיבותיו המיוחדות של המקרה עלה בידי המערערת להצביע על רצף פעולות חוזרות ונשנות הפועלות על מקום מוגדר בגוף, ובמקרה זה פעולות של הרמה והזזה. כמו כן מקובלת עלי מסקנתה, המתבססת גם על בחינה מקיפה של ההלכות המשפטיות בנושא, כי מסכת העובדות כפי שהובהרה, עונה על דרישות ההלכה הפסוקה לעניין קיומה של תשתית עובדתית על פי תורת המיקרוטראומה. אשר על כן, אף אני סבורה כי דין הערעור להתקבל, באופן שעניינה של המערערת יוחזר לבית הדין האזורי על מנת שימנה מומחה יועץ רפואי מטעמו לבחינת הקשר הסיבתי בין הליקוי ממנו סובלת המערערת בגבה לבין תנאי עבודתה.

נציג הציבור אלעזר וייץ :

21. אני מסכים עם פסק דינו של השופטות רוזנפלד ורות.

נציג הציבור מיכה ינון :

22. אני מצטרף לפסק דינו השופטת רוזנפלד ורות.



בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 39738-05-13

סוף דבר

23. על דעת רוב חברי המותב ובניגוד לדעתו החולקת של השופט איטה, הערעור מתקבל, באופן שעניינה של המערערת יוחזר לבית הדין האזורי על מנת שימנה מומחה יועץ רפואי מטעמו לבחינת הקשר הסיבתי בין הליקוי ממנו סובלת המערערת בגבה לבין תנאי עבודתה כמתואר בסעיפים 2 ו-17-18 לעיל. לאור האמור, ישא המשיב בהוצאות המערערת בסך של 5,000 ₪ אשר ישולמו תוך 30 יום מן המועד בו יומצא לו פסק דין זה.

ניתן היום, כ"ו אב תשע"ה (11 אוגוסט 2015), בהעדר הצדדים וישלח אליהם.

נטע רות,
שופטת

אילן איטה,
שופט

רונית רוזנפלד,
שופטת [אב"ד]

מר מיכה ינון,
נציג ציבור (מעסיקים)

מר אלעזר וייץ,
נציג ציבור (עובדים)